

Tomislav Bogdanović, Mirna Habuda-Stanić: „Bioraznolikost – zalag za budućnost“

Čovjek svojim svakodnevnim aktivnostima utječe na okoliš u kojem živi, a procesne promjene okoliša se kontinuirano i nezaustavljivo odvijaju na globalnoj, ali i lokalnoj razini. Iako uočljive navedene promjene zahvaćaju i mijenjaju kakvoću različitih dijelova ekosustava (zrak, voda, tlo), njihov intenzitet i utjecaj na čovjeka teško opisati i izraziti jednostavan način.

Stoga se, u cilju što jednostavnijeg praćenja utjecaja čovjeka na prirodu, više međunarodnih organizacija (United Nations Environment Programme (UNEP), World Resource Institute (WRI), World Wild Fund for Nature (WWF), još 1992. godine na UN-ovoj konferenciji o okolišu i razvoju, održanoj u Rio de Janeiru, usuglasilo i odabralo bioraznolikost kao pokaznu i mjerljivu veličinu utjecaja čovjeka na biosferu.

Bioraznolikost podrazumijeva raznovrsnost postojećeg bilja, životinja te mikroorganizama na razini genetske konstitucije, vrsta, ekosustava i krajolika koja utječe na bogatstvo svake države, a tako i regije, odnosno bogatstvo mjerljivo u vidu njenog materijalnog, kulturnog i biološkog dobra.

Močvarna staništa krhki su ekosustavi koji na lokalnoj i globalnoj razini doprinose bioraznolikosti je pružaju stanište za floru i faunu, ublažuju poplave i oluje, kontroliraju eroziju i zadržavaju sediment. Močvarna staništa imaju veliki utjecaj i na globalnu klimu. Američka agencija za zaštitu okoliša (USEPA) procjenjuje da močvarna staništa na području Sjedinjenih Američkih Država pohranjuju oko 11,5 petagrama ugljika, koliko približno iznosi emisija ugljičnog dioksida u SAD-u tijekom četverogodišnjeg razdoblja. USEPA ističe i podatak da tlo močvarnih staništa sadrži između 20 i 30% procijenjenog globalnog ugljika vezanog u tlu. Nažalost, močvarna područja desetljećima su izložena intenzivnim, po močvarna područja štetnim ljudskim aktivnostima.

Parka prirode Kopački rit je zbog svoje bioraznolikosti i bogatstva biljnim i životinjskim vrstama, proglašen posebnim zoološkim rezervatom te uvršten na jedinstveni globalni Popis zaštićenih močvarnih područja (Ramsarska konvencija) i dio je ekološke mreže Natura 2000 uspostavljene u cilju očuvanja ugroženih vrsta i staništa na području Europske unije. Park prirode također je dio zaštićenog sustava Dunavskih parkova prirode (Danube Parks). U ovom radu prikazani su rezultati višegodišnjeg monitoringa bioraznolikosti Parka prirode Kopački rit te mjere kojima se posebnost ovog ekosustava nastoji očuvati za generacije koje dolaze.